

ÖZET/ABSTRACT

Kırsal alanlar buldukları bölgenin doğal ve kültürel özelliklerini yansıtan, kendilerine özgü kimliği ve karakteri olan yerlerdir. Büyükşehir Belediyesi statüsüne geçen kentlerde değişen kanunlar ve kararlar ile kentsel yayılmanın artışı kırsal alanları tehdit etmektedirler. Ülkemizde kırsal alanlar ile ilgili yeterli düzeyde planlama ve tasarım kriterleri bulunmamaktadır. 2013 yılında İmar Kanunu'nun 8. maddesine eklenen ek madde ile yerleşme özellikleri, mimari doku ve karakteri ile gelişme potansiyeli yüksek olan köylerde kırsal karakteri korumak için köy tasarım rehberlerinin hazırlanmasından söz edilmektedir. Bu çalışma, 2012 yılında Büyükşehir Belediyesi olan Denizli kenti Merkezefendi ve Pamukkale ilçelerinde 1980-2012 yılları arasında kırsal karakter özelliği gösteren 65 kırsal yerleşimde yapılmıştır. Kent çeperinde kalan kırsal yerleşimleri belirlemek için bölgeleme çalışması yapılarak alan beş bölgeye ayrılmıştır. Bölgelere göre kırsal yerleşimlerin Coğrafi Bilgi Sistemleri tekniği yardımıyla doğal ve kültürel özellikleri belirlenerek sektör bazlı pilot köy seçimi yapılmıştır. Pilot köyler için köy tasarım raporları hazırlanarak bu köylerde ve bölge bazında köy tasarım rehberleri üretilmiştir.

Rural areas reflect the natural and cultural features of the region with their own identities and characters. With the laws and decisions changed in the newly metropolitan municipalities, the increase in urban sprawl in the cities threatens the rural areas. In our country, there is no adequate planning and design criteria related to rural areas. The annex declaration on 8th section of Physical Development Planning Law in 2013 states that the village design guidelines should be prepared in order to preserve the rural character of the villages which have high potential of development according to their features of settlement, architectural texture and character. This study was conducted in 65 rural settlements showing the rural character between the years 1980-2012 in Merkezefendi and Pamukkale districts of Denizli city which became a Metropolitan Municipality in 2012. The area is divided into 5 groups by zoning in order to determine the remaining rural settlements in the vicinity of the city. The natural and cultural features of rural areas were determined with the help of Geographic Information Systems and a selection of sector based pilot villages were made. Village design reports were prepared for these pilot villages and regions and Village design guidelines were produced according to these reports.